

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ
ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ
СПОЖИВАЧІВ**

Держпродспоживслужба
вул. Б. Грінченка, 1, м. Київ, 01001
тел. 279-12-70, факс 279-48-83
web: www.consumer.gov.ua
код ЄДРПОУ 39924774
e-mail: info@consumer.gov.ua

**STATE SERVICE OF
UKRAINE ON FOOD SAFETY
AND CONSUMER
PROTECTION
SSUFSCP**

1, B.Hrinchenko str., Kyiv 01001
tel. +38(044)279-12-70
fax +38(044)279-48-83
web: www.consumer.gov.ua
e-mail: info@consumer.gov.ua

18.07.2018 № 602-111-15/5071 На № _____ від _____
**Державна регуляторна служба
України**

*Про розгляд проекту постанови
Кабінету Міністрів України*

На виконання частини першої статті 27 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" та доручення Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2017 року № 26167/1/1-17 розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та кормами" (далі – проект постанови).

Відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, просимо погодити зазначений вище проект постанови.

- Додаток: 1. Проект постанови на __ арк.
2. Пояснювальна записка на __ арк.
3. Аналіз регуляторного впливу на __ арк.
4. Повідомлення про оприлюднення на __ арк.

Голова

Володимир ЛАПА

Семенчук О.С.
279-49-06

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від " _____ " _____ 2018 р. № _____

Київ

**Про затвердження Плану дій за надзвичайних обставин,
пов'язаних із харчовими продуктами та кормами**

Відповідно до частини першої статті 27 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити План дій за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та кормами, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня набрання чинності Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин".

Прем'єр-міністр України

В. Гройсман

В. Гройсман

В. Гройсман

В. Гройсман

Акт 193

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постановою Кабінету Міністрів
України

№ _____

ПЛАН

**дій за надзвичайних обставин,
пов'язаних із харчовими продуктами та кормами**

Загальні положення

1. Цей План дій за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та кормами (далі – План дій) визначає процедуру проведення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню у разі, якщо харчові продукти або корми безпосередньо або через довкілля, становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини і такій загрозі неможливо запобігти або яку не можна усунути або зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних заходів, а також запроваджує заходи, спрямовані на відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, а саме:

1) визначення необхідності відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів і визначення порядку, в якому всі заінтересовані особи (Держпродспоживслужба, оператори ринку, дистриб'ютори, споживачі) повинні підготуватися до проведення заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

2) вжиття заходів щодо своєчасного реагування на відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

3) створення організаційної структури Держпродспоживслужби з питань відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів та забезпечення загального управління заходами;

4) вжиття негайних заходів для усунення потенційних джерел небезпечних факторів на потужностях, харчові продукти та/або корми з яких відкликаються;

5) покращення узгодженості дій між Держпродспоживслужбою, операторами ринку та споживачами.

2. У цьому Плані дій терміни вживаються в таких значеннях:

1) відкликання харчових продуктів та/або кормів – заходи, спрямовані на повернення небезпечного харчового продукту та кормів, який продано або передано споживачу, або який є доступним споживачу;

2) вилучення харчових продуктів та/або кормів – заходи, спрямовані на запобігання розповсюдженню, демонстрації чи пропонуванню небезпечних харчових продуктів та/або кормів споживачам;

3) випадок (інцидент) – обставини, за яких відбувається виявлення небезпечних факторів, що становлять ризик для життя та/або здоров'я людини та/або тварини, і може визначатися як наявність в харчових продуктах та/або корму будь-яких хімічних, фізичних, біологічних чинників, що можуть спричинити шкідливий вплив на здоров'я людини та/або тварини;

серйозних захворювань людини та/або тварини, що можуть бути пов'язані із харчовими продуктами або кормами; порушення оператором ринку встановлених гігієнічних вимог при виробництві та/або обігу харчових продуктів та/або кормів; застосування оператором ринку або дистриб'ютором не правильним чином технологій або незаконних та неперевірених, що може становити загрозу здоров'ю людини та/або тварини; біологічного або хімічного забруднення харчових продуктів та/або кормів у результаті терористичного акта;

4) дистриб'ютор – оператор ринку, що здійснює функції торгового посередника в організації обігу товару та/або організовує реалізацію товару, здійснює його рекламу в визначеному регіоні, надає покупцям/споживачам сервісні послуги;

5) ступінь небезпечних факторів – визначається як результат тривалого або короткочасного впливу на життя та/або здоров'я людини та/або тварини та поділяється на:

високий – якщо шкідливий вплив на життя та/або здоров'я людини та/або тварини є високим, а наслідки є дуже серйозними: *E. Coli O157*, *Cl. botulinum*, високотоксичні або їдкі хімічні речовини, наявність алергенів тощо;

середній – якщо потенційна небезпека для здоров'я людини та/або тварини менш серйозна чи можлива за умови довгострокового впливу або споживання великих обсягів харчових продуктів або кормів: забруднюючі речовини хімічного походження, поліциклічні ароматичні вуглеводні тощо;

низький – якщо вплив на здоров'я людини та/або тварини є мінімальним (наприклад, вплив хімічних речовин, максимально допустимі рівні залишків яких перевищують встановлені законодавством норми, але не несуть у собі ризик для здоров'я, наявність сторонніх предметів тощо).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" та "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів".

3. План дій проводиться незалежно від характеру або місця, де відбувається відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, умовами яких є:

- 1) забезпечення належного захисту життя та/або здоров'я людини та/або тварини;
- 2) забезпечення узгодженого і належного управління всіма заходами з вилучення та/або відкликання харчових продуктів та/або кормів з метою усунення або зменшення небезпечності харчових продуктів та/або кормів до прийняттого рівня для здоров'я споживачів та тварин;
- 3) усунення (нейтралізація) джерела небезпечних факторів харчових продуктів та/або кормів;
- 4) залучення посадових осіб Держпродспоживслужби та операторів ринку до затримання, відкликання та/або вилучення небезпечних харчових продуктів та/або кормів;
- 5) захист сприйнятливих або уразливих груп населення;
- 6) визначення обсягів небезпечних та непридатних харчових продуктів та/або кормів, виявлення етапів виробництва та розповсюдження небезпечних харчових продуктів та/або кормів, а також заходів, які необхідно вжити для відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;
- 7) інформування громадськості та споживачів про ризики, що несуть в собі небезпечні та непридатні харчові продукти та/або корми; заходи, яких

було вжито оператором ринку та Держпродспоживслужбою з відкликання та/або вилучення небезпечних харчових продуктів та/або кормів;

8) встановлення єдиної процедури для операторів ринку та Держпродспоживслужби із вжиття невідкладних та ефективних заходів у випадку відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

4. Оператори ринку зобов'язані відкликати та/або вилучати у встановлених законом випадках харчові продукти та/або корми, які перебувають в обігу, якщо встановлено, що ці продукти можуть спричинити шкідливий вплив на життя та/або здоров'я людини та/або тварини.

5. Оператори ринку, які здійснюють первинне виробництво, виробництво, реалізацію та/або обіг харчових продуктів та/або кормів (у тому числі оптової торгівлі, дистриб'ютори та імпортери), зобов'язані постачати на ринок безпечні харчові продукти та/або корми і ініціювати процедуру їх відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів з обігу на ринку, якщо наявні продукти є небезпечними або мають неналежне маркування, або містять інші невідповідності та можуть становити ризик для життя та/або здоров'я людини та/або тварини.

Підставами для початку процедури негайного вилучення харчових продуктів та/або кормів з обігу можуть бути такі: якщо харчові продукти та/або корми, які оператор ринку ввіз (переслав) на митну територію України, виробив, переробив або обіг яких здійснює, не відповідають вимогам законодавства щодо безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та/або кормів; у строк не більше двох робочих днів письмово інформує про виявлену невідповідність Держпродспоживслужбу. У разі, якщо такі харчові продукти та/або корми могли потенційно потрапити до споживача, оператор ринку інформує споживачів про причини їх відклику та відкликає їх.

6. Оператор ринку, що здійснює роздрібну торгівлю або розповсюдження харчових продуктів та/або кормів і не здійснює при цьому пакування чи маркування або не впливає на безпечність та цілісність харчових продуктів та/або кормів, у межах своєї діяльності також ініціює процедури вилучення їх з обігу, якщо вони не відповідають показникам (параметрам) безпечності. Такий оператор ринку повинен сприяти забезпеченню безпечності харчових продуктів та/або кормів, передавати інформацію, необхідну для забезпечення простежуваності харчових продуктів та/або кормів та будь-яких речовин, що використовуються для їх виробництва, на вимогу відповідних осіб, а також співпрацювати з операторами ринку та/або Держпродспоживслужбою.

7. Якщо оператор ринку встановлює, що харчові продукти, які він ввів в обіг, можуть бути небезпечними або мають неналежне маркування чи містять інші невідповідності та можуть становити серйозний ризик для життя та/або здоров'я людини або тварини, він у строк не більше одного робочого дня письмово інформує Держпродспоживслужбу про це та про вжиті заходи для запобігання виникненню ризиків для споживача.

8. Оператор ринку взаємодіє з Держпродспоживслужбою для здійснення заходів щодо запобігання виникненню або зменшенню ризиків, що становлять харчові продукти, які він ввів або вводить в обіг.

9. Якщо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів проводиться із власної ініціативи оператора ринку, у добровільному порядку, таке відкликання та/або вилучення харчових продуктів та кормів вважається добровільним, і Держпродспоживслужба не вживає санкцій.

10. Якщо оператор ринку самостійно не ініціює відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів або відмовляється вживати заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів з обігу (реалізації, продажу), то Держпродспоживслужба та його територіальні органи вживають примусових заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів. Головні державні інспектори та головні державні ветеринарні інспектори (у тому числі Головний державний інспектор України та Головний державний ветеринарний інспектор України) приймають рішення про відкликання та/або вилучення з обігу харчових продуктів та/або кормів, що не відповідають законодавству про харчові продукти та/або корми і становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини. Такі примусові заходи мають статус офіційного відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

11. Цей План дій не застосовується до вилучених харчових продуктів та/або кормів, якщо їх споживання не спричинить негативних наслідків для життя та/або здоров'я людини та/або тварини. Ці дії розглядаються як відкликання з ринку, в рамках якого оператор ринку відкликає з продажу харчові продукти та/або корми, що мають незначні порушення, які не тягнуть за собою застосування санкцій з боку Держпродспоживслужби, або які не мають невідповідностей (порушень), наприклад, у рамках звичайного обороту товарних запасів тощо.

Критерії,

**за якими здійснюється відкликання та/або вилучення
харчових продуктів та/або кормів**

12. Критеріями, за якими здійснюється відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів з обігу на ринку, можуть бути:

1) ініціатива оператора ринку, якщо харчові продукти та/або корми становлять серйозний ризик здоров'ю людей або тварин і не відповідають вимогам щодо безпеки або мають неналежне маркування або інші невідповідності;

2) встановлення Держпродспоживслужбою фактів порушень вимог законодавства про харчові продукти та/або корми, а саме:

використання у харчових продуктах та/або кормах заборонених та/або недозволених речовин або інгредієнтів (наприклад, меламін у молоці);

виявлені заражені харчові продукти та/або корми, споживання або згодовування яких може спричинити захворювання людей та/або тварин (наприклад, продукти, заражені діоксином, личинками трихітел);

харчові продукти та/або корми, що виробляються оператором ринку, який не має експлуатаційного дозволу або державної реєстрації відповідно до законодавства;

харчові продукти та/або корми, вироблені з порушенням виробничих та технологічних процесів або незаконно, які можуть спричинити загрозу життю та/або здоров'ю людини та/або тварини (наприклад, незаконне виробництво алкоголю);

харчові продукти та/або корми, вироблені з грубим порушенням гігієнічних вимог, що може становити безпосередню загрозу життю та/або здоров'ю людини та/або тварини (наприклад, вироблення харчових продуктів та/або кормів в антисанітарних умовах);

введення в обіг оператором ринку незареєстрованих новітніх харчових продуктів, питних мінеральних вод відповідно до встановлених критеріїв; харчових продуктів, які містять незареєстровані харчові добавки, ароматизатор, ензими; кормів, які містять незареєстровані ветеринарні препарати, кормові добавки та премікси; харчових продуктів та/або кормів, що містять незареєстровані генетично модифіковані організми (ГМО)

(наприклад, введення в обіг забороненого інноваційного харчового продукту);

застосування оператором ринку неправильного маркування, що непрямо повідомляє про ризики для життя та/або здоров'я людини та/або тварини, або містить недостовірну інформацію (наприклад, інформація для споживачів про енергетичність напою для дітей);

3) отримання повідомлення від закладів охорони здоров'я про захворювання людей, що передається через харчові продукти;

4) надходження до Держпродспоживслужби офіційної інформації, у тому числі через Систему швидкого повідомлення про загрози, пов'язані з харчовими продуктами та кормами (The Rapid Alert System for Food and Feed – RASFF), про появу (наявність) в країні-експортері небезпечного фактора, який може бути присутнім у вантажі, що ввозиться (пересилається) на митну територію України;

5) у разі отримання Держпродспоживслужбою результатів лабораторних досліджень (випробувань), які свідчать про небезпечність харчових продуктів та/або кормів, що вироблені або ввозяться (пересилаються) на територію України.

13. Державний контроль за відкликанням та/або вилученням харчових продуктів та/або кормів здійснюється Держпродспоживслужбою та його територіальними органами відповідно до законів України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин", "Про ветеринарну медицину" та цього Плану дій.

**Мережа координаторів та контактних пунктів
щодо проведення заходів з відкликання та/або вилучення
харчових продуктів та/або кормів**

14. Держпродспоживслужба визначає відповідний структурний підрозділ, який є відповідальним за координацію заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів (далі – Структурний підрозділ із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів).

15. З метою оперативного реагування та швидкої комунікації при надзвичайних обставинах, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами Структурний підрозділ із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів створює мережу координаторів та контактних пунктів, до якої входять:

- 1) національний контактний пункт Держпродспоживслужби;
- 2) обласні контактні пункти територіальних органів Держпродспоживслужби, регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті;
- 3) наукові контактні пункти.

16. Національним контактним пунктом Держпродспоживслужби є Структурний підрозділ із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, в якому призначають координаторів – трьох посадових осіб, відповідальних за роботу цього контактного пункту, один із яких є керівником контактного пункту.

17. Основними завданнями Національного контактного пункту Держпродспоживслужби є:

1) координація діяльності всієї мережі координаторів та контактних пунктів;

2) збір та розповсюдження до всіх заінтересованих осіб актуальної інформації про контактні пункти та координаторів – відповідальних осіб із метою забезпечення цілодобової комунікації сім днів на тиждень за допомогою засобів телефонного, факсимільного, мобільного зв'язку, електронної пошти та портативних комп'ютерів, підключених до мережі Інтернет, а також контактні дані, які можуть бути використані поза робочим часом.

3) перевірка всієї інформації (повідомлень, даних тощо), що надходить, перш ніж передавати її до обласних контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби та наукових контактних пунктів;

4) здійснення оперативної передачі всієї отриманої інформації (повідомлень, даних тощо) в паперовому та електронному вигляді до обласних контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби та наукових контактних пунктів;

5) організація збору інформації про випадок (інцидент), пов'язаний із харчовими продуктами та/або кормами, а також стовно оператора ринку з виробництва та/або обігу харчових продуктів та/або кормів;

6) ініціювання та здійснення організації засідань Координаційної ради з питань відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

7) забезпечення формування та ведення справ стосовно відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів для кожного повідомленого випадку (інциденту), пов'язаного з харчовими продуктами та/або кормами;

8) інформування керівництва Держпродспоживслужби про розроблені та вжиті заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

9) у разі необхідності організація аналізу ризиків, проведення наукових консультацій та здійснення додаткових лабораторних досліджень (випробувань) харчових продуктів та/або кормів;

10) забезпечення ефективної комунікації між координаторами та контактними пунктами, а також відповідними органами державної влади;

11) періодичний перегляд розроблених та вжитих заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів із метою підвищення ефективності виконання заходів.

18. Обласні контактні пункти територіальних органів Держпродспоживслужби, регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті утворюються на базі структурних підрозділів, до компетенції яких належить здійснення державного контролю за безпечністю харчових продуктів та/або кормів. При цьому призначаються координатори – дві посадові особи, відповідальні за роботу зазначеного контактного пункту, одна із осіб є керівником контактного пункту.

19. Основними завданнями обласних контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби є:

1) отримання інформації (повідомлень, даних тощо) від Національного контактного пункту Держпродспоживслужби;

2) невідкладна підготовка і надання інформації (повідомлення) Національному контактному пункту Держпродспоживслужби про виявлення чи встановлення потенційно небезпечних харчових продуктів та/або кормів та/або про стан заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів протягом 24 годин після отримання ними відповідної інформації;

3) організація проведення відбору зразків та відповідних лабораторних досліджень (випробувань);

4) надання Національному контактному пункту Держпродспоживслужби переліку координаторів, призначених в обласних контактних пунктах територіальних органів, із метою забезпечення цілодобової комунікації сім днів на тиждень за допомогою засобів телефонного, факсимільного, мобільного зв'язку, електронної пошти та портативних комп'ютерів, підключених до мережі Інтернет, а також контактних даних, які можуть бути використані поза робочим часом.

20. З метою прийняття обґрунтованих рішень при надзвичайних обставинах, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, можуть залучатися до роботи наукові та науково-дослідні установи. При цьому призначаються координатори – дві посадові особи, відповідальні за роботу зазначеного контактного пункту, одна із осіб є керівником контактного пункту.

21. Основними завданнями наукових контактних пунктів є:

1) участь у проведенні наукової оцінки ризиків із метою виявлення випадків (інцидентів), пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами;

2) підготовка наукового обґрунтування, висновків, пропозицій з питань безпеки харчових продуктів та/або кормів, а також надання їх Національному контактному пункту Держпродспоживслужби;

3) проведення, у разі необхідності, додаткових лабораторних досліджень (випробувань) харчових продуктів та/або кормів;

4) надання Національному контактному пункту Держпродспоживслужби переліку координаторів, призначених у наукових контактних пунктах з метою забезпечення цілодобової комунікації сім днів на тиждень за допомогою засобів телефонного, факсимільного, мобільного

зв'язку, електронної пошти та портативних комп'ютерів, підключених до мережі Інтернет, а також контактних даних, які можуть бути використані поза робочим часом.

22. Усі контактні пункти щоквартально до 03 числа наступного місяця здійснюють актуалізацію інформації щодо контактних пунктів та координаторів, включаючи контактні дані. Інформація подається за формою згідно з додатком 1 до цього Плану дій. У випадку одночасної відсутності визначених координаторів їхні функції виконують інші посадові особи, які призначаються керівником контактного пункту.

23. Перелік усіх контактних пунктів та координаторів публікується на сайті Держпродспоживслужби. Оновлення інформації здійснюється щоквартально до 05 числа наступного місяця.

24. Координатори контактних пунктів повинні регулярно перевіряти електронну пошту протягом робочого часу, кожне отримане і відправлене ними повідомлення (файли) зберігається на електронному носії, у створених для цього папках – "Вхідні повідомлення" та "Вихідні повідомлення".

25. Координатори повинні вести Реєстри отриманих і надісланих повідомлень за порядковими номерами. Отримана або надіслана додаткова інформація вноситься до відповідного початкового файлу повідомлення. Контактний пункт також зберігає у роздрукованому вигляді отримані і відправлені повідомлення та додаткову інформацію.

26. Національний контактний пункт Держпродспоживслужби вживає заходів із утворення Координаційної ради з питань відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів (далі – Координаційна рада) у разі необхідності проведення процедури з відкликання та/або вилучення

харчових продуктів та/або кормів, зокрема при надходженні до Держпродспоживслужби:

1) повідомлення від оператора ринку про започаткування ним відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, що можуть становити серйозний ризик, яке є неповним або не відповідає вимогам щодо безпечності харчових продуктів та/або кормів;

2) інформації від територіальних органів про виявлення випадку (інциденту), пов'язаного з харчовими продуктами та/або кормами, що має високий ступінь небезпечних факторів (ризик), або розповсюдження (дистрибуція) небезпечних харчових продуктів та/або кормів у декількох областях, або є підстави вважати, що наслідки є більш масштабними, ніж це підтверджується відповідними документами;

3) повідомлення закладів охорони здоров'я про спалах захворювання людей, що передається через харчові продукти.

27. Координаційна рада є тимчасовим органом, до складу якої входять посадові особи Держпродспоживслужби, науковці, експерти, у разі потреби представники інших державних органів тощо. Персональний склад Координаційної ради затверджується наказом Держпродспоживслужби. Засідання Координаційної ради оформлюються протоколами особою, призначеною керівником Координаційної ради.

28. З метою врегулювання випадку (інциденту), пов'язаного з харчовими продуктами та/або кормами на ранніх етапах та прийняття рішення щодо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів Національним контактним пунктом Держпродспоживслужби здійснюється збирання, перевірка та попередній аналіз інформації. Для цього Національний контактний пункт Держпродспоживслужби звертається до обласних контактних пунктів територіальних органів або регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та

транспорті з проханням провести розслідування для збирання інформації з метою:

1) встановлення основних причин випадку (інциденту), пов'язаного з харчовими продуктами та/або кормами, а саме:

копії маркування відповідних харчових продуктів та/або кормів;

повної інформації щодо розповсюдження (дистрибуції) всіх поставок харчових продуктів та/або кормів, включаючи номер товарної партії і серійний номер, строк придатності до використання або іншої відповідної інформації, кількість одиниць товару у партії, дату відвантаження і обсяг відвантажених продуктів та/або кормів, повне найменування і контактну інформацію та адреси всіх вітчизняних або іноземних вантажоодержувачів;

супровідної документації, що може допомогти виявити і оцінити проблему стосовно випадку (інциденту), пов'язаного із харчовими продуктами та/або кормами, зокрема, його описання, специфікацію, форму випуску харчових продуктів та/або кормів, іншу аналітичну документацію, включаючи методи лабораторних досліджень (випробувань), використані для отримання результатів, та отримані результати лабораторних досліджень (випробувань);

як і коли виникла проблема, а також як і коли її було виявлено;

копії документації щодо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

вжиті невідкладні заходи для зменшення або усунення ризику поширення випадку (інциденту), пов'язаного з харчовими продуктами, та/або постанови про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів. Ці невідкладні заходи, як правило, включають в себе накладання арешту, відбір зразків та, якщо необхідно, конфіскацію харчових продуктів та/або кормів, які було визнано небезпечними;

2) отримання інформації про те, чи бажає або чи готовий відповідний оператор ринку вжити заходів з усунення порушення.

29. Державні інспектори територіальних органів Держпродспоживслужби, що проводять розслідування при надзвичайних обставинах, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, повинні чітко вказати, яка інформація є попередньою, а яка остаточною.

30. У разі необхідності державні інспектори Держпродспоживслужби, що проводять розслідування, мають право проводити відбір зразків харчових продуктів та/або кормів. Відбір зразків має здійснюватися у спосіб, що виключає ризик поширення небезпечних факторів під час процесу відбору. Державний інспектор має дотримуватися всіх норм та правил стосовно методів відбору. Зразки відбираються у чистий інертний контейнер, який забезпечує належний захист від забруднення (контамінації), вплив на склад зразка та пошкодження під час транспортування. Зразки опечатуються в місці відбору зразка. На упаковку обов'язково наноситься ідентифікаційний код, який відповідає ідентифікаційному коду акта відбору зразків і дає змогу чітко ідентифікувати партію або частину партії харчових продуктів або кормів, від яких було відібрані зразки, та інформація про невідкладність лабораторного дослідження (випробування) зразка. Зразки якнайшвидше направляються до визначеною державним інспектором державної або акредитованої лабораторії. Координатор обласного контактного пункту територіальних органів або регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті повідомляє визначену акредитовану лабораторію до того, як зразки будуть доставлені до лабораторії. Лабораторні дослідження (випробування) таких зразків проводяться позачергово, а результати повідомляються негайно державному інспектору, що проводить розслідування, обласному контактному пункту територіальних органів Держпродспоживслужби або регіональним службам державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті, Національному контактному пункту Держпродспоживслужби.

31. У разі виникнення надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, у тому числі при отриманні результатів лабораторних досліджень (випробувань), які підтверджують, що харчовий продукт та/або корми є такими, що створюють загрозу життю та/або здоров'ю людини та/або тварини, на регіональному рівні відповідний обласний контактний пункт територіальних органів та/або регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті направляє якнайшвидше, але не пізніше ніж через 24 години з моменту отримання інформації або результатів лабораторних досліджень (випробувань) повідомлення Національному контактному пункту Держпродспоживслужби.

32. Обласний контактний пункт територіальних органів та/або регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті повинен за допомогою засобів телефонного зв'язку доповісти Національному контактному пункту Держпродспоживслужби про відправлення повідомлення, а потім за допомогою електронної пошти, засобів факсимільного зв'язку тощо надати максимально повну інформацію про характер надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, та місце їх виявлення із:

- 1) описом харчових продуктів та/або кормів;
- 2) номером та кодом товарної партії, якщо є;
- 3) найменуванням відповідного оператора ринку – виробника харчових продуктів або кормів;
- 4) зазначенням підстав для відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів та датою ініціювання.

**Порядок
проведення оцінки ризиків для відкликання та/або вилучення харчових
продуктів та/або кормів**

33. Якщо Національний контактний пункт Держпродспоживслужби робить висновок, що випадок (інцидент), пов'язаний з харчовими продуктами та/або кормами відповідає будь-якому із критеріїв, зазначених у пункті 15 цього Плану дій, та є необхідність з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, він повинен ініціювати проведення оцінки ризиків.

34. При проведенні оцінки ризиків необхідно враховувати масштаб і характер впливу на життя та здоров'я людини та/або тварини небезпечних харчових продуктів та/або кормів; аналіз небезпечних факторів у харчових продуктах та/або кормах. До проведення аналізу ризиків обов'язково залучають наукові контактні пункти.

35. За результатами оцінки ризиків Національному контактному пункту Держпродспоживслужби надається документ із оцінки ризиків, а також рекомендації щодо організації та проведення відповідних заходів, яких необхідно вжити Держпродспоживслужбі та оператору ринку з метою відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

**Заходи
щодо реагування на випадок (інцидент),
пов'язаний з харчовими продуктами та/або кормами**

36. Обласні контактні пункти територіальних органів Держпродспоживслужби, регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті за наявності

підозри або виявлення небезпечних харчових продуктів та/або кормів повинні надати відповідну інформацію Національному контактному пункту Держпродспоживслужби.

37. Національний контактний пункт Держпродспоживслужби ініціює створення Координаційної ради та передає для прийняття нею рішення щодо подальшого поводження з небезпечними харчовими продуктами та/або кормами інформаційно-аналітичні матеріали (повідомлення обласних контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби, регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті; протоколи (звіти, висновки) лабораторних досліджень (випробувань); акти відбору зразків; інформацію, отриману від операторів ринку тощо), а також документ із аналізу ризиків.

38. З метою визначення серйозності небезпечності харчових продуктів та/або кормів та перед прийняттям рішення про ініціювання відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів Координаційна рада повинна ретельно проаналізувати всі наявні матеріали. При цьому має бути враховано таку інформацію:

- 1) характер проблеми, пов'язаної з харчовими продуктами та/або кормами (тип небезпечних факторів, оцінка ризиків);
- 2) результати лабораторних досліджень (випробувань) зразків харчових продуктів та/або кормів, що викликають підозру;
- 3) опис, назву, розмір та вид упаковки харчових продуктів та/або кормів;
- 4) інформацію, що ідентифікує партію (номер партії або серійний номер);
- 5) мінімальний строк придатності або дата "вжити до";
- 6) кількість харчових продуктів та/або кормів, що викликали підозру, і обсяг, який був наданий для продажу та вже реалізований;

- 7) обсяги дистрибуції (розповсюдження) в межах країни;
- 8) обсяги експорту або імпорту харчових продуктів та/або кормів.

39. Координаційна рада також визначає ступінь небезпечних факторів (ризик) випадку (інциденту), пов'язаного з харчовими продуктами та/або кормами, та масштаб можливого відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

40. Якщо результати оцінки ризику вказують на наявність підстав вважати, що харчові продукти та/або корми загрожують життю та/або здоров'ю людини та/або тварини або вводять в оману споживачів, Координаційна рада приймає рішення про надання рекомендацій з відкликання та/або вилучення таких харчових продуктів та/або кормів, яке негайно надається:

- 1) територіальним органам Держпродспоживслужби та/або регіональним службам державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті;
- 2) відповідному оператору ринку;
- 3) у випадках харчових отруень/спалахів захворювань, що спричинені харчовими продуктами, центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

41. Головні державні інспектори та головні державні ветеринарні інспектори (у тому числі Головний державний інспектор України та Головний державний ветеринарний інспектор України) приймають рішення про відкликання та/або вилучення з обігу харчових продуктів та/або кормів, що не відповідають законодавству про харчові продукти та корми і становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини.

42. При цьому здійснюється повідомлення оператора ринку про необхідність запровадження ним заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, а саме:

- 1) проведення простежуваності;
- 2) визначення обсягів харчових продуктів та/або кормів, що потребують відкликання та/або вилучення;
- 3) вилучення з обігу визначених харчових продуктів та/або кормів з обігу;
- 4) направлення на утилізацію або знищення вилучених із обігу визначених харчових продуктів та/або кормів.

43. Оператор ринку, який повинен здійснити заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, проводить:

- 1) виявлення невідповідностей та ступінь небезпечних факторів у харчових продуктах та/або кормах, а також масштаб відкликання та/або вилучення;
- 2) повідомляє відповідні територіальні органи Держпродспоживслужби про ініціювання у добровільному порядку відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;
- 3) повідомляє громадськість про відкликання та/або вилучення небезпечних харчових продуктів та/або кормів із обігу, зокрема торговельної мережі;
- 4) приймає рішення про знищення або утилізацію харчових продуктів та/або кормів, які здійснюються за рахунок оператора ринку;
- 5) надає інформацію (повідомлення) до відповідного територіального органу Держпродспоживслужби згідно з формою, наведеною у додатку 2 до цього Плану дій.

44. Якщо оператор ринку із власної ініціативи здійснює відкликання та/або вилучення харчових продуктів, а масштаб їх розповсюдження великий

та ступінь небезпечних факторів високий, він може звернутися по допомогу до Держпродспоживслужби стосовно оповіщення споживачів та вилучення з обігу харчових продуктів, зокрема із закладів роздрібної торгівлі.

45. Обласні контактні пункти територіальних органів Держпродспоживслужби та/або регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті зобов'язані:

1) постійно повідомляти національний контактний пункт Держпродспоживслужби про хід заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

2) здійснювати моніторинг відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів з метою забезпечення ефективності заходів;

3) надавати рекомендації оператору ринку щодо найкращих практик з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

4) встановити строки завершення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, у разі завершення таких заходів надати письмове повідомлення про завершення відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів до національного контактного пункту Держпродспоживслужби, причетних відповідних територіальних органів Держпродспоживслужби тощо.

46. Державні інспектори територіальних органів Держпродспоживслужби під час проведення заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів:

1) збирають інформацію про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів шляхом проведення перевірки (інспектування) оператора ринку, а також у разі необхідності здійснюють відбір зразків відкликаних та/або вилучених харчових продуктів та/або кормів та тих, щодо яких існують підозри стосовно наявності небезпечних факторів;

2) надають інформацію про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів обласним контактним пунктам територіальних органів Держпродспоживслужби у або регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному кордоні та транспорті;

3) здійснюють моніторинг виконання заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів та перевіряють їх ефективність;

4) забезпечують вжиття коригувальних заходів із метою забезпечення дотримання операторами ринку з виробництва та/або обігу критеріїв безпеки харчових продуктів та/або кормів, а також інших вимог законодавства у сфері безпеки харчових продуктів та/або кормів.

47. Головні державні інспектори та головні державні ветеринарні інспектори (у тому числі Головний державний інспектор України та Головний державний ветеринарний інспектор України) можуть застосовувати відповідні адміністративні та інші заходи впливу до операторів ринку, якщо:

1) оператор ринку відмовляється відкликати та/або вилучати небезпечні харчові продукти та/або корми після винесення відповідного рішення;

2) оператор ринку зволікає та не дотримується визначених Держпродспоживслужбою або його територіальними органами заходів стосовно вчасного строку завершення відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

3) існують підстави вважати, що вжиті заходи щодо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів є неефективними.

48. Якщо оператор ринку здійснив заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, а також територіальні органи Держпродспоживслужби дійшли висновку, що їх проведення виконано у повному обсязі, відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або

кормів може бути офіційно завершено. Результати заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів повинні бути задокументовані та передані до Національного контактного пункту, який, у свою чергу, передає їх на розгляд до Координаційної ради. Координаційна рада приймає рішення про завершення процедури з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, яке повідомляється усім зацікавленим особам.

Відповідальність за порушення законодавства з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів

49. Оператор ринку зобов'язаний відшкодувати у повному обсязі завдані споживачам збитки, пов'язані з відкликанням та/або вилученням харчових продуктів та/або кормів згідно з чинним законодавством.

50. Оператори ринку несуть відповідальність за невиконання обов'язку щодо відкликання та/або вилучення з обігу небезпечних харчових продуктів та/або кормів згідно з пунктом 7 частини першої статті 65 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин".

Заходи комунікації з громадськістю та засобами масової інформації

51. Метою управління комунікаціями є зменшення ризику втрати довіри громадськості шляхом забезпечення узгодженого реагування Держпродспоживслужби та його територіальних органів через структурний підрозділ, який відповідає за зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації.

52. Держпродспоживслужба, якщо це необхідно, надає інформацію про заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів іншим органам державної влади і урядам іноземних держав.

53. Держпродспоживслужба повинна інформувати громадськість та споживачів про можливий ризик, пов'язаний із споживанням небезпечних харчових продуктів та/або кормів, та про всі вжиті заходи для вирішення проблеми.

54. Структурний підрозділ, який відповідає за зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації Держпродспоживслужби, отримує від національного контактного пункту Держпродспоживслужби інформацію про проведення плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та/або, та має проводити відповідні заходи без затримок (якнайшвидше) після запровадження заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, а саме:

1) відповідати на всі запити громадськості або засоби масової інформації;

2) здійснювати максимальне поширення інформації шляхом підготовки прес-релізів, листів, адресованих відповідним суб'єктам господарювання, або публікації інформації у засобах масової інформації.

3) за потреби організувати проведення прес-конференцій, брифінгів та інтерв'ю з представниками Держпродспоживслужби, Координаційної ради та іншими посадовими особами Держпродспоживслужби. Перелік уповноважених спікерів погоджується керівником Держпродспоживслужби;

55. Структурний підрозділ, який відповідає за зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації Держпродспоживслужби, узгоджує з Координаційною радою проведення заходів із комунікації, пов'язані із зв'язками з громадськістю та засобами масової інформації, підготовку та оприлюднення відповідної інформації. Залежно від характеру та ступеня небезпечних факторів, а також масштабів розповсюдження небезпечних харчових продуктів та/або кормів, інформація про випадок (інцидент), пов'язаний з харчовими продуктами та/або кормами, публікується у засобах масової інформації різного рівня.

56. Публікація/поширення повідомлення залежить від ступеня випадку (інциденту), пов'язаного з харчовими продуктами та/або кормами.

57. Якщо розповсюдження харчових продуктів та/або кормів здійснюються по всій країні, повідомлення повинно бути опубліковано в основних національних газетах. Якщо розповсюдження харчових продуктів та/або кормів здійснюються лише у певній області чи регіоні або постачаються виключно обмеженій групі споживачів (наприклад, реалізуються через етнічні або локальні торговельні заклади тощо), повідомлення публікується в місцевій пресі.

58. Оператори ринку повинні якнайшвидше повідомляти споживачів про відкликання своїх небезпечних харчових продуктів та/або кормів, а також про те, чи ще перебувають відповідні харчові продукти та/або корми у обігу.

59. Розміщення повідомлення здійснюється оператором ринку, а своєчасне розміщення контролюється територіальними органами компетентного органу.

60. Необхідно забезпечити, щоб повідомлення не призвело до необґрунтованої паніки серед споживачів.

Гартиш all allаротеріюте

Лука
Мона Р.Т.

Додаток 1

до Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та кормами

Інформації
щодо контактних пунктів та координаторів для оперативного реагування та швидкої комунікації при надзвичайних обставинах, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові координаторів	Назва структурного підрозділу	Контактний номер телефону	Цілодобовий контактний номер телефону

Варшавський

ел. сл. артемчук

Клиш

Атв В.І.

Додаток 2

до Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та кормами

**Інформація (повідомлення),
що надає оператор ринку
щодо харчових продуктів та/або кормів¹**

1. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПОВІДОМЛЕННЯ

Це повідомлення стосується:

☐ Харчових продуктів
☐ Кормів
☐ Матеріалів або товарів, що контактують з харчовими продуктами

Повідомлення подається до:

☐ Територіального органу компетентного органу Дата: Найменування територіального органу: Місцезнаходження територіального органу: E-mail:
☐ Компетентний орган Дата: Найменування компетентного органу: Місцезнаходження територіального органу: E-mail:

¹ Оператор ринку повинен заповнити всі поля форми.

2. ВІДОМОСТІ ПРО ОПЕРАТОРА РИНКУ, ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЗА ВІДКЛИКАННЯ ТА/АБО ВИЛУЧЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА/АБО КОРМІВ

Відомості про оператора ринку	Найменування оператора ринку	Телефон
	Адреса	E-mail
Контактна особа з питань відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів	Прізвище та ім'я	Телефон
	Адреса	E-mail

3. ВІДОМОСТІ ПРО ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ ТА/АБО КОРМИ

Торгове найменування харчового продукту та/або кормів		
Найменування харчового продукту та/або кормів		
Розмір (розміри) пакування		
Відомості про строк придатності	Вжити до:	Мінімальний строк придатності:
Код товарної партії		
Позначка придатності для харчових продуктів тваринного походження		
Фото у вигляді вкладеного файлу або веб-посилання		

Оператор ринку з виробництва харчових продуктів та/або кормів	Найменування оператора ринку
	Номер експлуатаційного дозволу або реєстраційний номер
	Країна виробництва
Для кого вироблено харчові продукти та/або корми	
Імпортер	
Дистриб'ютор	

4. КРИТЕРІЇ, ЯКІ Є ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ВІДКЛИКАННЯ ТА/АБО ВИЛУЧЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА/АБО КОРМІВ АБО СКАРГИ СПОЖИВАЧІВ

Описання порушень вимог законодавства про харчові продукти та/або корми	
Як було виявлено порушення вимог законодавства про харчові продукти та/або корми?	☐ Держаний контроль компетентного органу ☐ Повідомлення RASFF ☐ Підтверджене або потенційне харчове отруєння ☐ Внутрішній контроль оператора ринку ☐ Інформація від іншого оператора ринку ☐ Скарги споживачів або покупців ☐ Інше:
Скарги щодо харчових продуктів та/або кормів було отримано до або після виявлення порушень вимог законодавства про харчові продукти та/або корми?	☐ Так. Коли і скільки? ☐ Ні

Результати лабораторних досліджень (випробувань) ² (додаються)	
Попередні результати лабораторних досліджень (випробувань) надано	☐ Територіальному органу компетентного органу дата _____.
	☐ Компетентному органу дата _____.

5. ВІДОМОСТІ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ТА/АБО ОБІГ НЕБЕЗПЕЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА/АБО КОРМІВ

Як довго небезпечні харчові продукти та/або корми перебувають в обігу на ринку?	
Яку кількість небезпечних харчових продуктів та/або кормів було вироблено/ввезено на територію України?	
Скільки небезпечних харчових продуктів та/або кормів залишається на ринку?	
Де було придбано небезпечні харчові	

² Результати повинні містити таку інформацію: хто і коли відбирав зразки харчових продуктів та/або кормів, на які показники вони перевірялися, які було отримано результати лабораторних досліджень (випробувань)?

продукти та/або корми (скарги споживачів)?	
Де реалізуються (продаються) небезпечні харчові продукти та/або корми ?	
Чи перебувають партії небезпечних харчових продуктів та/або кормів на ринку інших держав?	☐ Якщо так, то в якій країні/країнах: ☐ Ні ☐ Невідомо
Чи перебувають партії небезпечних харчових продуктів та/або кормів на ринку держав-членів ЄС?	☐ Якщо так, то в якій країні/країнах: ☐ Ні ☐ Невідомо

6. ЗАХОДИ ІЗ ВІДКЛИКАННЯ ТА/АБО ВИЛУЧЕННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА/АБО КОРМІВ ТА ЗАХОДИ, ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗВ'ЯЗКАМИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Запроваджені або заплановані заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів (хто, що, коли?)	
Надані або заплановані повідомлення для споживачів (газети, прес-релізи тощо)	

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001

тел. 226-25-39, факс 278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

код ЄДРПОУ 37471967

e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy

24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001

tel. +380-44/226-25-39

fax +380-44/278-76-02

web: www.minagro.gov.ua

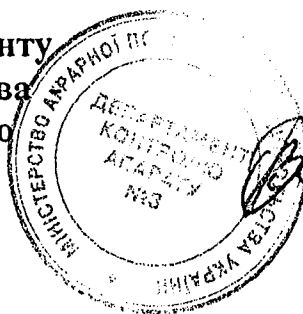
e-mail: info@minagro.gov.ua

30 березня 2018 року

ДОВІДКА

У зв'язку з відпусткою Міністра аграрної політики та продовольства України Тараса Вікторовича Кутового (погодження Кабінету Міністрів України від 08.12.2017 № 48488/2/1-17) та відповідно до розподілу повноважень між Міністром, першим заступником та заступниками Міністра, затвердженого наказом Мінагрополітики від 20 листопада 2017 року № 615, виконання обов'язків Міністра покладено на першого заступника Міністра Мартинюка Максима Петровича.

Заступник директора Департаменту
забезпечення роботи Міністерства
начальник відділу організаційного
забезпечення Міністерства

О. Войтович

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
"Про затвердження Плану дій за надзвичайних обставин,
пов'язаних із харчовими продуктами та кормами"

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та кормами" (далі – проект постанови) розроблено на виконання частини першої статті 27 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" та доручення Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2017 року № 26167/1/1-17.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою розробки проекту постанови є встановлення процедури та визначення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню у разі, якщо харчовий продукт та/або корми безпосередньо або через довілля становлять загрозу для здоров'я та/або життя людини та/або тварини, і такій загрозі неможливо запобігти, або яку не можна усунути або зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних обставин.

Заходи із надзвичайних обставин, пов'язані із харчовими продуктами та кормами, здійснюються шляхом відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

3. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Конституція України, Закони України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин", "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" та "Про ветеринарну медицину".

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує додаткових фінансових витрат із Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект постанови потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством юстиції України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державною регуляторною службою України.

6. Регіональний аспект

Проект постанови не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті постанови відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У проекті постанови відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

З метою громадського обговорення проект постанови оприлюднений на офіційному сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (www.consumer.gov.ua).

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної Ради України з питань розвитку науки і технологій

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект постанови не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Надіслано лист до Державної регуляторної служби України щодо надання роз'яснення належності проекту постанови Кабінету Міністрів України до регуляторних актів.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Реалізація проекту Закону не матиме впливу на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття Закону України дозволить:

вдосконалити систему державного контролю у сфері безпечності харчових продуктів та кормів з урахуванням вимог Європейського Союзу;

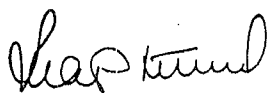
визначити процедури та визначення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню, у разі, якщо харчовий продукт та/або корми безпосередньо або через довкілля становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини;

запровадити чіткі заходи щодо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

урегулювати відносини між органами виконавчої влади, операторами ринку харчових продуктів та споживачами харчових продуктів та/або кормів;

здійснити формування конкурентного середовища у сфері безпеки харчових продуктів та/або кормів.

Перший заступник Міністра

Максим МАРТИНЮК

" _____ " _____ 2018 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та кормами"

I. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та кормами" (далі – проект постанови) розроблено на виконання частини першої статті 27 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" (далі – Закону України "Про контроль").

Проект постанови регламентує процедуру проведення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню у разі, якщо харчові продукти або корми безпосередньо або через довілля, становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини і такій загрозі неможливо запобігти або яку не можна усунути або зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних заходів. Крім цього, проект постанови запроваджує заходи, спрямовані на відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

За даними Держпродспоживслужби в Україні у 2017 році зареєстровано 163 спалахи гострих кишкових інфекційних захворювань, під час яких постраждало 2180 осіб при цьому більшість постраждалих діти – 1457 осіб (66,8%). Передача збудників інфекцій у 52% випадків відбувалася харчовим шляхом.

В рамках виконання План державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження у 2017 році виявлено, що 6 зразків харчових продуктів не відповідали вимогам безпечності щодо вмісту залишків небезпечних речовин. В той же час за результати виконання Плану державного моніторингу харчових продуктів рослинного походження при внутрішньодержавному обігу 15 зразків харчових продуктів рослинного походження були забруднені речовинами шкідливими для здоров'я людини.

Поряд із тим, ситуація в Україні щодо здоров'я тварин відносно до деяких захворювань є достатньо напруженою. В Україні з 2012 р зареєстровано 397 випадків африканської чуми свиней (далі – АЧС), 86 з яких були зареєстровано у 2018 році. Сукупні прямі збитки свинарської галузі від захворювання оцінюються щонайменше у 150 млн грн, при цьому найбільших втрат зазнали підприємства промислового сектору свинарства — більше 125 млн грн.

Згідно з оцінками експертів Європейського банку реконструкції та розвитку та ФАО, втрати від АЧС у розрахунку на голову в господарствах населення складають 114 дол. США, на маленьких та середніх свинофермах — 196 дол. США, на великих промислових комплексах — 460 дол. США.

Важливо відмітити, що одним з факторів розповсюдження вірусу АЧС є корми для тварин, а також продукти забою, що отримані від заражених тварин.

Наразі в нормативно-правовому полі України відсутній механізм проведення заходів спрямованих на відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

Відсутність такого механізму призводить до:

необґрунтованої втрати часу під час здійснення заходів державного контролю у разі, якщо харчовий продукти та/або корми становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини безпосередньо або через довкілля;

відсутність уніфікованих процедур щодо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

неврегульованості відносини між органами виконавчої влади, операторами ринку харчових продуктів та споживачами харчових продуктів та/або кормів.

Варто зазначити, що розробка та затвердження Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та кормами передбачено статтею 13 Глави IV Регламенту ЄС № 882/2004 Європейського Парламенту і Ради від 29 квітня 2004 року, що в свою чергу, підлягає імплементації в рамках зобов'язань України відповідно до Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228.

Відповідно до вищевказаного, проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у т.ч. суб'єкти малого підприємництва	+	

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є встановлення процедури та визначення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню у разі, якщо харчовий продукт та/або корми безпосередньо або через довкілля становлять загрозу для здоров'я та/або життя людини та/або тварини, і такій загрозі неможливо запобігти, або яку не можна усунути або зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних обставин.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Як альтернативу до запропонованого регулювання можна розглянути так званий "status quo", тобто збереження чинного регулювання зазначених питань.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинного регулювання зазначених питань "status quo"
Альтернатива 2	Погодження та затвердження проекту постанови Кабінету Міністрів України

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні	<p>1) Через недоліки наведені у розділі I даного документу існує можливість виникнення тяжких наслідків для життя та здоров'я споживачів харчових продуктів у разі у разі, якщо харчовий продукти та/або корми становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини безпосередньо або через довілля;</p> <p>2) Витрати пов'язані виникненням та розповсюдження інфекційних захворювань тварин. Зокрема витрати пов'язані із виникненням та розповсюдженням АЧС наведені у розділі I даного документу;</p> <p>3) Загроза закриття ринків збуту торговельних партнерів внаслідок невиконання Україною міжнародних зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію і визнання української системи державного контролю неефективною (нееквівалентною). Закриття ринку ЄС тільки для готових харчових продуктів тваринного походження призведе до втрати у 152 535 609 000 грн (обрахунки для обсягів експорту української продукції для 1 – 24 груп УТКЗЕД у 2017 році).</p>
Альтернатива 2	1) Зниження імовірності виникнення тяжких наслідків для життя та здоров'я споживачів харчових продуктів у разі, якщо	Вартість виконання вимог регулювань буде напряму залежати від кількості випадків (інцидентів) пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами та вартістю товарів,

	<p>харчовий продукти та/або корми становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини безпосередньо або через довкілля.</p> <p>2) Зниження витрат пов'язаних виникненням та розповсюдження інфекційних захворювань тварин (у разі виявлення харчових продуктів та/або кормів, що можуть бути фактором виникнення та/або розповсюдження інфекційних захворювань тварин).</p> <p>3) Виконання Україною зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію, а також вимог чинного національного законодавства та, як наслідок, диверсифікація ринків збуту української продукції.</p>	<p>що підлягають вилученню. Для запропонованих умов витрати складатимуть:</p> <p>за перший рік – 658 грн 00 коп</p> <p>за п'ять років – 98 870 грн 00 коп</p>
--	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання проводилася для суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з метою або без мети отримання прибутку та в управлінні яких перебувають потужності, на яких здійснюється первинне виробництво, виробництво, реалізація та/або обіг харчових продуктів та/або інших об'єктів санітарних заходів (крім, матеріалів що контактують з харчовими продуктами).

Показник	Мікро	Малі	Середні	Великі	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць ¹	2475	2086	243	48	4 852
Питома вага групи у загальній кількості, %	51	43	5	1	100

Відповідно до інформації державної фіскальної служби України у 2018 році імпорт сільськогосподарської продукції (товари групи 1-24 УКТЗЕД) здійснювали 4 852 суб'єкти господарювання.

Наразі Мінагрополітики та Держпродспоживслужба не володіє інформацією щодо розподілу зазначених суб'єктів господарювання відповідно до вимог статті 55 Господарського кодексу України.

Запропонований розподіл ґрунтується на рекомендаціях Міжнародної фінансової корпорації (IFC), Група Світового Банку, і передбачає наступні категорії суб'єктів господарювання¹:

- великі – щорічний обіг товарів перевищував 15 млн дол. США;
- середні – щорічний обіг товарів складав від 3 млн до 15 млн дол. США;
- малі – щорічний обіг товарів складав від 100 тис до 15 млн дол. США;
- мікро – щорічний обіг товарів складав до 100 тис дол. США.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	<p>1) Значні фінансові витрати, припинення діяльності, адміністративна та/або кримінальна відповідальність у разі виникнення тяжких наслідків для життя та здоров'я споживачів харчових продуктів у разі, якщо харчові продукти та/або корми становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини безпосередньо або через довкілля.</p> <p>2) Витрати пов'язані виникненням та розповсюдження інфекційних захворювань тварин. Зокрема витрати пов'язані із виникненням та розповсюдженням АЧС наведені у розділі I даного документу (для операторів ринку діяльність яких пов'язана із розведенням тварин);</p> <p>3) Загроза закриття ринків збуту торговельних партнерів внаслідок невиконання Україною міжнародних зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію і визнання української системи державного контролю неефективною (нееквівалентною). Закриття ринку ЄС тільки для готових харчових продуктів тваринного походження призведе до втрати у 152 535 609 000 грн (обрахунки для обсягів експорту української продукції для 1 – 24 груп УТКЗЕД у 2017 році).</p>
Альтернатива 2	1) Зниження імовірності виникнення тяжких наслідків для життя та здоров'я споживачів харчових продуктів у разі, якщо	У разі відсутності випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами) суб'єкти господарювання не несуть жодних витрат.

¹ За інформацією IFC's SME Loan Size Proxy: A Reliable Predictor of Underlying Small and Medium Enterprises in the IFC's Financial Markets Portfolio

	<p>харчовий продукти та/або корми становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини безпосередньо або через довкілля.</p> <p>2) Зниження витрат пов'язаних виникненням та розповсюдження інфекційних захворювань тварин (у разі виявлення харчових продуктів та/або кормів, що можуть бути фактором виникнення та/або розповсюдження інфекційних захворювань тварин).</p> <p>3) Потенційне розширення та відкриття нових ринків збуту завдяки виконання Україною зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію.</p>	<p>Вартість виконання вимог регулювань та кількість суб'єктів господарювання на яких буде розповсюджуватися регулювання передбачене такими постановами буде залежати від кількості випадків (інцидентів) пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами та вартістю товарів, що підлягають вилученню. Для запропонованих умов витрати складатимуть::</p> <p>за перший рік – 15 960 грн 00 коп за п'ять років – 79 800 грн 00 коп</p>
--	--	--

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення встановлених цілей

Вибір оптимального альтернативного способу здійснено з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше не існуватиме);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми не існуватимуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться нерозв'язаними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотири бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Альтернатива зберігає всі наявні недоліки, що наведені у розділі I.
Альтернатива 2	4	Очікується, що альтернатива дозволить досягти цілей, що зазначені в розділі II.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	<p>1) Можливість виникнення тяжких наслідків для життя та здоров'я споживачів харчових продуктів у разі у разі, якщо харчовий продукти та/або корми становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини безпосередньо або через довкілля;</p> <p>2) Витрати пов'язані виникненням та розповсюдження інфекційних захворювань тварин.</p> <p>3) Загроза закриття ринків збуту торговельних партнерів внаслідок невиконання Україною міжнародних зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію і визнання української системи державного контролю неефективною (нееквівалентною).</p>	Дана альтернатива є неефективною, оскільки є більш витратною та не дозволяє вирішити поточні проблеми.
Альтернатива 2	<p>1) Зниження імовірності виникнення тяжких наслідків для життя та здоров'я споживачів харчових продуктів у разі, якщо харчовий продукти та/або корми становлять загрозу для життя та здоров'я людини чи тварини безпосередньо або через довкілля.</p> <p>2) Зниження витрат пов'язаних виникненням та розповсюдження інфекційних захворювань тварин.</p>	У разі відсутності випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами) суб'єкти господарювання та держава не несуть жодних витрат.	Альтернатива є прийнятною з огляду на ризики та витрат пов'язаних із виконанням вимог запропонованого регулювання

	3) Потенційне розширення та відкриття нових ринків збуту завдяки виконання Україною зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію.		
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Дана альтернатива не здатна вирішити проблеми, що виникають внаслідок відсутності процедури проведення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню у разі, якщо харчові продукти або корми безпосередньо або через довікля, становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини і такій загрозі неможливо запобігти або яку не можна усунути або зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних заходів.	X
Альтернатива 2	Дана альтернатива є найбільш доцільною з огляду на поточний стан проблеми та співвідношення витрат пов'язаних із запровадженням альтернативи та вигод від її впровадження.	X

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення встановлених цілей, доцільно прийняти розроблений проект постанови.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

З метою досягнення цілей, визначених у розділі II аналізу регуляторного впливу, пропонується погодити проекти постанови.

Заходи, які необхідно здійснити органам влади для розв'язання проблеми:
 провести погодження проекту постанови з Міністерством фінансів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством охорони здоров'я України, Державною регуляторною службою України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;

провести правову експертизу проекту постанови в Міністерстві юстиції України;

забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua), веб-сайті Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (www.consumer.gov.ua) та провести громадське обговорення проекту постанови;

провести визначення відповідного структурного підрозділу Держпродспоживслужби, що буде відповідальним за координацію заходів із відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

створити у Держпродспоживслужбі мережу координаторів та контактних пунктів, у тому числі: національного контактного пункту, обласних контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби, регіональних служб державного ветеринарно-санітарного контролю на державному контролі та транспорті, наукових контактних пунктів та не потребує додаткового персоналу;

навчання відповідальних посадових осіб Держпродспоживслужби, а також відповідних наукових установ щодо вимог проекту постанови;

здійснити актуалізацію інформації щодо контактних пунктів та координаторів, включаючи контактні дані;

утворити Координаційну раду з питань відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів (у разі необхідності проведення процедури вилучення харчових продуктів та/або кормів);

Суб'єктам господарювання для реалізації вимог регулювання передбачено проектом постанови не потрібно здійснювати жодних заходів (у разі відсутності випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами).

У разі виникнення випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами суб'єкт господарювання зобов'язаний:

повідомити відповідні територіальні органи Держпродспоживслужби про ініціювання у добровільному порядку відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

повідомити громадськість про відкликання та/або вилучення небезпечних харчових продуктів та/або кормів із обігу, зокрема торговельної мережі;

прийняти рішення про знищення або утилізацію харчових продуктів та/або кормів, які здійснюються за рахунок оператора ринку;

надати інформацію (повідомлення) до відповідного територіального органу Держпродспоживслужби згідно з формою, наведеною у додатку 2 до цього Плану дій.

провести відкликання та/або вилучення небезпечних харчових продуктів та/або кормів із обігу.

Розв'язання проблеми можливе лише шляхом прийняття даного проекту постанови.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги.

Можливість виконання вимог регуляторного акта оцінюється як висока, оскільки ресурсів, які є у розпорядженні компетентного органу та суб'єктів господарювання, на яких поширюватимуться відповідні вимоги, достатньо для їх виконання.

Витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта носять організаційних характер та пов'язані із створенням у Держпродспоживслужбі мережі координаторів та контактних пунктів та навчанням відповідних фахівців (у разі відсутності випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами).

Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно наведено з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

Державне регулювання за проектом Закону не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

VII. Обґрунтування строку дії акту

Враховуючи необхідність попередження, усунення або зменшення до прийняттого рівня ризиків для людей і тварин, пов'язаних з проблемами, що виникають внаслідок відсутності процедури проведення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню у разі, якщо харчові продукти або корми безпосередньо або через доквілля, становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини і такій загрозі неможливо запобігти або яку не можна усунути або зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних заходів, строк дії регуляторного акту не встановлюється.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до вимог законодавства після його офіційного опублікування.

Зміна строку дії можлива в разі зміни міжнародно-правових актів, рекомендацій відповідних міжнародних організацій чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проект постанови.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1) Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – прямих надходжень до державного бюджету не передбачається.

2) Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта – 4 852 одиниць, у тому числі малого та мікропідприємства 4561 одиниці.

3) Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект постанови та аналіз регуляторного впливу акта розміщено на офіційному веб-сайті Держпродспоживслужби (<http://www.consumer.gov.ua/>) у розділі "Діяльність", підрозділ "Обговорення проектів документів".

4) Час, що необхідно буде витратити суб'єктам господарювання та/або фізичним особам, для виконання вимог акта – одноразово орієнтовно 4 години для відповідальних працівників. Час витрачений в даному випадку має обліковуватись в межах норм часу, що витрачається на виконання безпосередніх фахових обов'язків.

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) Кількість випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами;

2) Обсяг відкликаних та/або вилучених харчових продуктів та/або кормів.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу даних відповідно до встановлених показників результативності Держпродспоживслужбою.

Базове відстеження здійснюватиметься після набрання ним чинності регуляторного акту, але не пізніше дня з якого почнеться повторне відстеження, шляхом моніторингу статистичних даних з боку Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.

Повторне відстеження здійснюватиметься не пізніше ніж через рік з дня набрання чинності регуляторним актом шляхом порівняння статистичних даних з боку Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Для відстеження результативності будуть використовуватися дані, отримані за результатами моніторингу, що здійснюватиметься структурними підрозділами Держпродспоживслужби та її територіальними органами та Державним науково-дослідним інститутом з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи.

**Голова Державної служби України
з питань безпечності харчових
продуктів та захисту споживачів**
" " _____ 2018 р.

Володимир ЛАПА

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з "____" _____ 20__ р. по "____" _____ 20__ р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання становить 4852 одиниць, у тому числі малого підприємництва 2086 одиниць та мікропідприємства 2475 (одиниць),

сукупна питома вага суб'єктів малого та мікропідприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 94 % (відсотків), (відповідно до таблиці "Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання").

У разі відсутності випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами суб'єкти господарювання не несуть жодних витрат.

У разі виникнення випадків (інцидентів), пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами вартість виконання вимог регулювань та кількість суб'єктів господарювання на яких буде розповсюджуватися регулювання передбачене такою постановою буде залежати від кількості таких випадків та їх характеру.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Умови проведення розрахунків:

Розрахунки витрат здійснено на прикладі випадку виявлення хлорамфеніколу у свинині під час здійснення Плану державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження.

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	X	X	X
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	X	X	X
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали), у т.ч:	X	X	X
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування), у т.ч:	X	X	X
5	Інші процедури (уточнити)	X	X	X
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	X	X	X
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	X	X	X
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	X	X	X
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання – 2 години Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємства (заробітна плата) X оціночна кількість форм	152 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та	2 736 грн	X	X

	<i>впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур</i>			
10.1	Ідентифікація та встановлення простежуваності свинини, що потребує вилучення – 2 години/ 2 співробітника	304 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X
10.2	Визначення обсягів харчових продуктів, що потребують відкликання – 2 години/ 2 співробітника	304 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X
10.3	Повідомлення контрагентів про вилучення з обігу визначених харчових продуктів – 4 години/ 2 співробітника	608 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X
10.4	Повідомлення громадськості про вилучення з обігу визначених харчових продуктів – 2 години/ 1 співробітник	304 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X
10.5	Направлення на утилізація або знищення вилучених з обігу харчових продуктів – 8 години/ 2 співробітника	1 216 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X

11	Процедури офіційного звітування – (надання інформації про відкликання та/або вилучення харчового продукту компетентному органу)	1 216 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок – 8 години (Проведення інспектування оператора ринку з боку компетентного органу) Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік	1 216 грн (1 день – 8 роб. годин, заробітна плата на місяць – 12131 грн, 20 робочі днів, 76 грн/год)*	X	X
13	Інші процедури (уточнити)	X	X	X
14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	5 320 грн	X	X
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	3***	X	X
16	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	15 960 грн 00 коп.	X	X

Примітка:

* Інформація щодо вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) наведена за результатами даних оприлюднених на веб-сайті www.work.ua "Статистика зарплат в Україні станом на 13.03.2018" у сфері діяльності "Сільське господарство, агробізнес".

** Під час обрахунку не враховувалася вартість харчового продукту (свинини), що підлягав вилученню. Такі розрахунки можуть бути проведені лише у випадку встановлення простежуваності щодо даного продукту.

*** Кількість суб'єктів господарювання на яких розповсюджується регулювання обраховано за результатами проведення Держспродспоживслужбою Плану державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження у 2017 році. Так, з 7939 зразків виявлено, що 6 зразків харчових продуктів не відповідало вимогам безпечності щодо вмісту залишків небезпечних речовин що становило 0,076%. Варто зазначити, що за умовами

проведення відповідного моніторингу від 1 суб'єкта господарювання може відбиратися лише 1 зразок.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: для обласного контактного пункту територіального органу Держпродспоживслужби.

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва – за потреби окремо для суб'єктів малого та мікро-підприємств)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання * (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	5 годин	235 грн 00 коп	1	3	705 грн 00 коп
1.1 Повідомлення про випадок (інцидент), пов'язаний з харчовими продуктами та/або кормами)	1 година	47 грн 00 коп (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 7500 грн, 20 робочі дні – 375 грн /день, 47 грн/год)	1	3	141 грн 00 коп
1.2 Збір та надання усієї необхідної інформації для прийняття рішення про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів	4 години	188 грн 00 коп (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 7500 грн, 20 робочі дні – 375 грн /день, 47 грн/год)	1	3	564 грн 00 коп
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	8 годин	376 грн 00 коп (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 7500	1	3	1 128 грн 00 коп

		<i>грн, 20 робочі дні – 375 грн /день, 47 грн/год)</i>			
камеральні	X	X	X	X	X
виїзні – проведення інспектування оператора ринку з боку компетентного органу (у т.ч. відбір зразків для відповідних лабораторних досліджень)	8 годин	47 грн. (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 7500 грн, 20 робочі дні – 375 грн /день, 47 грн/год)	1	3	141 грн 00 коп
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання -	X	X	X	X	X
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання – моніторинг виконання заходів відкликання та/або вилучення харчових продуктів та або/кормів	8 годин	47 грн. (1 день – 8 годин, заробітна плата на місяць – 7500 грн, 20 робочі дні – 375 грн /день, 47 грн/год)	1	3	141 грн 00 коп
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	X	X	X	X	X
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	X	X	X	X	X
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	X	X	X	X	X
Разом за рік	29 годин	658 грн 00 коп	1	3	1 974 грн 00 коп
Сумарно за п'ять років	145	3 290 грн 00 коп	1	3	9 870 грн 00 коп

Примітка:

* *Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.*

** *Кількість суб'єктів господарювання на яких розповсюджується регулювання обраховано за результатами проведення Держпродспоживслужбою Плану державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і*

необроблених харчових продуктах тваринного походження у 2017 році. Так, з 7939 зразків виявлено, що 6 зразків харчових продуктів не відповідало вимогам безпеки щодо вмісту залишків небезпечних речовин що становило 0,076%. Варто зазначити, що за умовами проведення відповідного моніторингу від 1 суб'єкта господарювання може відбиратися лише 1 зразок.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	X	X
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	5 320 грн 00 коп	26 600 грн 00 коп
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	15 960 грн 00 коп	79 800 грн 00 коп
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	658 грн 00 коп	9 870 грн 00 коп
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	21 938 грн 00 коп	116 270 грн 00 коп

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

На основі оцінки сумарних витрат малого підприємництва на виконання запланованого регулювання (за перший рік регулювання та за п'ять років) з не відмічали відмінностей у питомій вартості адміністративного навантаження між суб'єктами великого, середнього та малого підприємництва. У зв'язку із цим, компенсаторні механізми не розроблялися.

необроблених харчових продуктах тваринного походження у 2017 році. Так, з 7939 зразків виявлено, що 6 зразків харчових продуктів не відповідало вимогам безпеки щодо вмісту залишків небезпечних речовин що становило 0,076%. Варто зазначити, що за умовами проведення відповідного моніторингу від 1 суб'єкта господарювання може відбиратися лише 1 зразок.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємства на виконання регулювання	X	X
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємства щодо виконання регулювання та звітування	5 320 грн 00 коп	26 600 грн 00 коп
3	Сумарні витрати малого підприємства на виконання запланованого регулювання	15 960 грн 00 коп	79 800 грн 00 коп
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємства	658 грн 00 коп	9 870 грн 00 коп
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	21 938 грн 00 коп	116 270 грн 00 коп

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємства щодо запропонованого регулювання.

На основі оцінки сумарних витрат малого підприємства на виконання запланованого регулювання (за перший рік регулювання та за п'ять років) з не відмічали відмінностей у питомій вартості адміністративного навантаження між суб'єктами великого, середнього та малого підприємства. У зв'язку із цим, компенсаторні механізми не розроблялися.

**Повідомлення про оприлюднення
постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану дій за
надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та кормами"**

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану дій за надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та кормами" (далі – проект постанови) Міністерство аграрної політики та продовольства України оголошує про його публікацію на своєму офіційному веб-сайті.

Проект наказу розроблено на виконання статті 24 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин".

Метою розробки проекту постанови є встановлення процедури та визначення заходів, що підлягають невідкладному здійсненню у разі, якщо харчовий продукт та/або корми безпосередньо або через довкілля становлять загрозу для здоров'я та/або життя людини та/або тварини, і такій загрозі неможливо запобігти, або яку не можна усунути або зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних обставин.

Заходи із надзвичайних обставин, пов'язані із харчовими продуктами та кормами, здійснюються шляхом відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

Розробником проекту постанови є Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів; головним розробником – Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Проект постанови разом з аналізом регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua, розділ "Регуляторна політика") та Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (www.consumer.gov.ua, розділ "Обговорення документів").

Зауваження від фізичних та юридичних осіб приймаються протягом місяця з дня оприлюднення проекту постанови на поштову та/або електронну адреси Мінагрополітики України (вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, semenchuk@vet.gov.ua); Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (вул. Б. Грінченка, 1, м. Київ, 01001, semenchuk@vet.gov.ua); Державної регуляторної служби України (вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, inform@dkrp.gov.ua).

**Голова Державної служби України
з питань безпеки харчових
продуктів та захисту споживачів**

Володимир ЛАПА